

НЕКРОЛОГ

др СЛОБОДАН Г. МИЛЕУСНИЋ
1947 – 2005

Управник Музеја српске православне цркве
и дугогодишњи сарадник „Гласника“

*„Добар човек из добре ризнице срца
Својега износи добро ...“ (Лк. 4, 45)*

Дана 22. 11. 2005. године упокојио се у Господу др Слободан Г. Милеуснић, управник Музеја Српске православне цркве у Београду.

Слободан Милеуснић је био један од најистакнутијих савремених црквених интелектуалаца, јавних делатника и значајних прегалаца српске културе.

Рођен је 09. 04. 1947. године у Говеђем Пољу – Дарувар (Западна Славонија) од Мајке Љубе и оца Гојка. Основну школу завршио је у родном месту, Богословију Светог Саве у Београду 1968. године. Исте године уписао је Богословски факултет на коме је дипломирао 1973. године. На Катедри за Историју уметности на Филозофском факултету дипломирао је 1977. године. Потом одлази на усавршавање у Немачку на посдипломске студије и 1984. године брани магистарски рад на тему *Српско сликарство XVII и XVIII века у Славонији* на Филозофском факултету у Београду. На истом факултету, 28. 10. 2004. године одбранио је докторску тезу *Пожешка митрополија*.

У Патријаршији заснива радни однос од 01. 04. 1975. године где је обављао низ одговорних послова. Био је управник Штампарије, уредник *Ревиије СПЦ – Њена прошлост и садашњост* и листа *Православље*. Од 01. 06. 1990. године постављен је за управника Музеја Српске православне цркве. На позив многобројних установа а уз сагласност Светог архијерејског синода СПЦ био је члан:

Одбора за унутрашње уређење храма Св. Саве на Врачару;
Координатор савета за заштиту и обнову цркава, манастира и културне баштине Српске православне цркве;
Републичког одбора за обнову манастира Хиландара;
Координационог одбора (сектор за културу за Косово и Метохију);
Управног одбора у Народном музеју у Београду;
Главног одбора Матице српске у Новом Саду;
Управног одбора Галерије Матице српске у Новом Саду;
Управног одбора Културно-просветне заједнице Србије;
Управног одбора Друштва српско-руског пријатељства, и члан;
Управног одбора хуманитарне фондације „Миливоје Мића Мандић“.

Поред рада у наведеним институцијама културног и јавног живота, поставио је Ризницу (Музеј) Митрополије Дабробосанске у манастиру Добруну а у завршној фази је и обнова Музеја СПЦ Митрополије загребачко-љубљанске у Загребу.

За свој рад добио је више признања из области заштите црвено-уметничког наслеђа, музеологије и деловања у области културе (плакета Михајло Валтровић, Златни беоцуг града Београда и друге). Био је сарадник у многим часописима и дневним листовима и члан Удружења новинара Србије. Објавио је око педест радова из области националне историје, историје Српске православне цркве, историје уметности и музеологије.

Од дела које је написао могу се издвојити: *Свети Срби* (3 издања: 1987, 2000 и 2003); *Свети Стефан Штиљановић-ратник и цветац* (1992); *Водич кроз манастире у Србији* (1995); *Средњовековни манастири Србије* (на енглеском и српском, 4 издања: 1995-1998), а од монографија: *Манасти Драговић* (1986); *Музеј Српске православне цркве* (1987. и 2001.); Манастир Крка (1994. и 2004.); Хиландар (на пет језика, 1998.); Светиње Косова и Метохије (на четири језика, два издања 1999. и 2001.); Манастири Србије (на српском и енглеском 2002. и 2003.); Српски манастири у издању СКЗ (2004).

Посебно су значајне публикације о страдању српских цркава и манастира у рату од 1991-1997, објављене на српском и енглеском језику.

Од 300 чланака и расправа, приказа у стручној литератури и црквеној штампи треба издвојити: *Пожешка Митрополија*, Православна мисао 23, Београд 1980; *Сликар Остоја Мркојевић и његово иконописачко дело*, Зборник МСЛУ 21, Нови Сад 1985; *Црква Св. Пентелејмона код села Торња у склопу историјских догађаја*, Саопштења 18, Београд 1986; *Зборник о Србима у Хрватској* бр. 1, Београд 1989; *Судбина ризнице манастира Гргетега*, Зборник МСЛУ, Нови Сад 1988; *Два извештаја о Унији у Вараждинском генералату поткрај 18. века; Сто писама*

Димитрија Рувараца, Браћа Руварац у Српској историјографији и култури, 1997; Манастир Жича у црквеним инвентарима 19 века, Зборник радова, Краљево 2000; Страдање српских цркава и манастира на Косову и Метохији, Летопис Матице српске, 2000; Дрворез Свете Горе-Атос Осам векова Хиландара, Зборник радова, 2000; Новоканонизовани Свети из Српског рода, 2002.

Дана 24. 11. 2005. године у месној цркви Св Николаја у Борчи опростили су се од Слободана Милеуснића породица, највиши црквени великодостојници, његови блиски сарадници, многобројни поштоваоци и личности из културног, политичког и јавног живота.

Опело је вршио Његова Светост Патријарх Павле са два митрополита (Дабробосански Николај и Црногорско-приморски Амфилохије) и шест епископа (Василије, епископ сремски; Никанор, епископ банатски; Хризостом, епископ жички; Јован, епископ шумадијски; Лукијан, епископ осјечкопољски и барањски, викарни епископ Атанасије (Ракита), и многобројно свештенство.

Први се опростио од Слободана Његова Светост Патријарх Павле и посебно нагласио да је његов одлазак ненадокнадиви губитак за Српску цркву, његову породицу, његове сараднике, за културу и науку и за цео Српски народ.

Потом је министар унутрашњих послова Драган Јочић прочитао телеграм саучешћа у име премијера Србије др Војислава Коштунице: „Смрт Слободана Милеуснића је губитак за све нас“, каже се у поруци премијера који је подсетио на огромно знање и несагледиву Милеуснићеву преданост раду, која га је учинила заслужним прегаоцем српске културе. У име владе Србије, Слободана Милеуснића су испратили и министар вере др Милан Радуловић и други представници Владе и министарства, културни радници и музеолози са којима је сарађивао.

По завршетку опела у цркви, ковчег је пренет у капелу на гробљу *Збег*, где је одржан помен, а потом до гробног места где ће почивати до васкрсења мртвих. На гробу се од Слободана опростио његов дугогодишњи пријатељ и сарадник директор Историјског музеја Србије Андреј Вујиновић, истичући захвалност за све оно што је Слободан учинио на пољу културе.

Последњу реч опростита дала је школска другарица Слободанове ћерке Милице, изрекавши заклетву да ће она и њен разред увек бити уз Милицу.

Сахрана је обављена на достојанствен начин баш као што је наш Слободан и заслужио својим радом и животом.

Вечан му покој!

Мирослав Илић
(из „Гласника“ СПЦ
од 12. децембра 2005.)

